

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1998.11.05)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1997, Nr.64-1502

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-903, 98.10.20, Žin., 1998, Nr.96-2658 (98.11.04)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

*** Pabaiga ***

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS
Į S T A T Y M A S**

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. VIII-903, 98.10.20, Žin., 1998, Nr.96-2658 (98.11.04)

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šio įstatymo paskirtis - nustatyti pinigų plovimo prevencijos priemones bei valstybės institucijas, atsakingas už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Pinigų plovimas - veika, kuria siekiama įteisinti arba nuslėpti nusikalstamu būdu įgytų pinigų kilmę.

2. Pinigų plovimo prevencija - šiame įstatyme numatytų priemonių, užkertančių kelią pinigų plovimui, įgyvendinimas.

3. Pinigai - gryniesi pinigai, čekiai, vekseliai, kelionių čekiai, mokamieji (mokėjimo) pavedimai bei kiti mokėjimo dokumentai.

4. Kredito įstaigos - bankai, kredito unijos ir kitos įstaigos, veikiančios pagal Lietuvos banko išduotą licenciją.

5. Finansinės įstaigos - draudimo įmonės ir draudimo brokeriai, investiciniai fondai, investicinių fondų valdymo įmonės ir depozitoriumai, finansų maklerių įmonės, investicijų valdymo bei konsultavimo įmonės. Lombardo ir pašto veikla šiame įstatyme prilyginama finansinės įstaigos veiklai.

6. Klientas - juridinis ar fizinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, atliekanti operacijas pinigais su kredito ar finansine įstaiga ar kitu juridiniu asmeniu arba įmone, neturinčia juridinio asmens teisių, išskyrus valstybės ir savivaldos institucijas, kitas biudžetines įstaigas, Lietuvos banką bei valstybės ar savivaldybės fondus, užsienio valstybių diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigas.

7. Operacijos pinigais - pinigų padėjimas ar priėmimas, paėmimas ar išdavimas, keitimas finansinėse ir kredito įstaigose, taip pat pinigų skolinimas, dovanojimas bei kitoks pinigų mokėjimas ar gavimas civilinių sandorių ar kitu pagrindu, išskyrus mokėjimus ar atsiskaitymus su valstybės ir savivaldos institucijomis, kitomis biudžetinėmis įstaigomis, Lietuvos banku bei valstybės ar savivaldybės fondais, užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulinėmis įstaigomis.

ANTRASIS SKIRSNIS
VALSTYBĖS INSTITUCIJOS, ATSAKINGOS UŽ PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS
PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ

3 straipsnis. Valstybės institucijos, atsakingos už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, mokesčių policija, Lietuvos bankas ir Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos yra valstybės institucijos, kurios pagal kompetenciją atsakingos už šiame įstatyme numatytų pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą.

4 straipsnis. Metodinių rekomendacijų kredito įstaigoms pinigų plovimo prevencijos klausimais priėmimas

Lietuvos bankas priima kredito įstaigoms skirtas metodines rekomendacijas, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui.

5 straipsnis. Mokesčių policijos funkcijos įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos priemones

Mokesčių policija pagal kompetenciją:

1) renka ir registruoja šiame įstatyme nurodytą informaciją apie kliento operacijas pinigais ir klientą, atliekantį šias operacijas;

2) renka ir analizuoja informaciją, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;

3) teikia informaciją teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms šių motyvuotu reikalavimu apie kliento atliekamas operacijas pinigais;

4) atlieka kvotą pinigų plovimo bylose;

5) bendradarbiauja su užsienio valstybių institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo prevencijos priemones;

6) teikia metodines rekomendacijas finansinėms įstaigoms, notarams bei asmenims, turintiems teisę atlikti notarinius veiksmus, šio įstatymo įpareigotiems teikti informaciją mokesčių policijai, dėl reikiamų duomenų rinkimo ir perdavimo;

7) ne rečiau kaip kartą per metus pateikia ataskaitą Vyriausybei apie savo veiklą.

6 straipsnis. Mokesčių policijos teisės įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos priemones

1. Mokesčių policija turi teisę:

1) gauti iš valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų ir įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, notarų bei asmenų, turinčių teisę atlikti notarinius veiksmus, savo funkcijoms atlikti reikalingus duomenis ir dokumentus apie atliekamas operacijas pinigais;

2) tikrinti valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų ir įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, veiklą, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;

3) gauti iš valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, kitų juridinių asmenų ir įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, informaciją, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;

4) koordinuoti valstybės institucijų veiklą, susijusią su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;

5) nurodyti valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų vadovams aplinkybes ir sąlygas, sudarančias galimybes pažeisti įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu. Vadovai privalo išnagrinėti mokesčių policijos nurodymus ir ne vėliau kaip per 7 dienas po nurodymo gavimo pranešti mokesčių policijai apie priimtas priemones.

2. Mokesčių policijos pareigūnų, atliekančių kvotą pinigų plovimo byloje, teises reglamentuoja Baudžiamojo proceso kodeksas.

7 straipsnis. Valstybės institucijų bendradarbiavimas

1. Teisėsaugos ir kitos valstybės institucijos privalo pranešti mokesčių policijai apie pastebėtus galimo pinigų plovimo požymius, šio įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus. Duomenis, kuriuos valstybės institucijos turi pranešti mokesčių policijai, ir šios informacijos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Informacija, kurią mokesčių policija gauna iš teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų, kredito ir finansinių įstaigų, notarų ir asmenų, turinčių teisę atlikti notarinius veiksmus, kitų juridinių ar fizinių asmenų, įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, pinigų plovimo prevencijos tikslu, gali būti įstatymų nustatytais atvejais perduota operatyvinės veiklos subjektams ir kitoms valstybės institucijoms.

TREČIASIS SKIRSNIS PINIGŲ PLOVIMO PREVENCIJOS PRIEMONĖS

8 straipsnis. Operacijų pinigais įtartinumas

1. Jeigu kredito ir finansinės įstaigos įtaria, kad jose atliekamos kliento operacijos pinigais gali būti susijusios su pinigų plovimu, jos privalo nustatyti kliento tapatybę ir 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie atliktą operaciją pinigais nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo operacijos atlikimo dienos, pateikti mokesčių policijai nepaisant operacijos pinigais dydžio.

2. Notarai ar asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, esant įtarimui, kad jų klientų sudaromi sandoriai gali būti susiję su pinigų plovimu, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie sudarytą sandorį nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sandorio patvirtinimo dienos, pateikti mokesčių policijai nepaisant pagal sandorį kliento gaunamos ar mokamos pinigų sumos dydžio.

3. Kriterijus, kuriais vadovaujantis operacija pinigais laikoma įtartina, nustato Vyriausybė kartu su Lietuvos banku.

9 straipsnis. Kliento tapatybės nustatymas

1. Kredito ir finansinės įstaigos privalo nustatyti kliento tapatybę, jeigu kliento atliekamos operacijos pinigais suma viršija 50 000 litų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

2. Kliento tapatybės nustatymo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Kliento tapatybė turi būti nustatyta prieš pradedant operaciją pinigais.

4. Draudžiama atlikti operaciją pinigais, jeigu klientas šio įstatymo nustatytais atvejais nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę, taip pat jeigu pateikti ne visi duomenys arba jie yra neteisingi.

10 straipsnis. Operacijos pinigais atlikimas per atstovą

Kai atliekama operacija pinigais, apie kurią pagal šį įstatymą turi būti pranešta mokesčių policijai, per atstovą, kredito ir finansinės įstaigos privalo nustatyti kliento ir jo atstovo tapatybę.

11 straipsnis. Informacijos saugojimas

1. Kredito ir finansinės įstaigos privalo tvarkyti registrą apie kliento atliktas operacijas pinigais, kurių suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, bei įtartinas operacijas, išskyrus atvejus, kai kredito ir finansinės įstaigos klientas yra kita kredito ar finansinė įstaiga.

2. Notarai ir asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, privalo tvarkyti klientų sandorių, pagal kuriuos gaunama ar mokama pinigų suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, registrą.

3. Registro tvarkymo taisyklės nustato Vyriausybė kartu su Lietuvos banku.

4. Operacija pinigais patvirtinantys dokumentai ar kiti juridinę galią turintys dokumentai, susiję su operacijų pinigais atlikimu, turi būti saugomi 10 metų nuo ryšių su klientu pabaigos.

12 straipsnis. Informacijos pateikimas mokesčių policijai

1. Kredito ir finansinės įstaigos, atliekančios operacijas pinigais, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie atliktą operaciją pinigais pateikti mokesčių policijai, jeigu kliento vienkartinės operacijos pinigais arba kelių tarpusavyje susijusių operacijų suma viršija 50 000 litų arba ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Notarai ar asmenys, turintys teisę atlikti notarinius veiksmus, privalo kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie kliento sudarytą sandorį pranešti mokesčių policijai, jei pagal sandorį gaunama ar mokama pinigų suma viršija 50 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta. Mokesčių policijai pateikiamoje informacijoje nurodomi kliento tapatybę patvirtinantys duomenys; jeigu operacija pinigais atliekama per atstovą, - ir atstovo tapatybę patvirtinantys duomenys; operacijos pinigais suma; valiuta, kuria atlikta operacija pinigais; operacijos pinigais atlikimo data; operacijos pinigais atlikimo būdas; subjektas, kurio naudai atlikta operacija pinigais.

2. Draudimo įmonės praneša mokesčių policijai kliento ir draudžiamo asmens tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie gautas draudimo įmokas, jeigu nuo kalendorinių metų pradžios arba nuo anksčiau pateikto pranešimo iš kliento gautų vienkartinių draudimo įmokų suma pagal vieną ar daugiau draudimo sutarčių viršija 10 000 litų, o periodinių įmokų - viršija 5 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

3. Kredito įstaigos praneša mokesčių policijai kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie vienkartinį grynujų pinigų keitimą iš vienos valiutos į kitą, jeigu keičiamų grynujų pinigų suma viršija 20 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

4. Šio straipsnio 1-3 dalyse nurodyta informacija mokesčių policijai pateikiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo operacijos atlikimo dienos.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija mokesčių policijai neteikiama, jeigu kredito ar finansinės įstaigos klientas yra kita kredito ar finansinė įstaiga.

6. Kredito ar finansinė įstaiga gali neteikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos mokesčių policijai, jeigu kliento veiklai būdingos didelės nuolatinės ir reguliarios operacijos pinigais, atitinkančios Vyriausybės ir Lietuvos banko nustatytus kriterijus.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodyta išimtis netaikoma, jeigu kredito ar finansinės įstaigos klientas verčiasi:

- 1) teisinių paslaugų teikimu, advokato praktika, notaro veikla;
- 2) loterijų, bingo organizavimu ir vykdymu;
- 3) veikla, susijusia su juodaisiais, spalvotaisiais arba tauriaisiais (retaisiais) metalais, brangakmeniais, juvelyriniais dirbiniais, meno kūrinių;
- 4) prekyba transporto priemonėmis;
- 5) prekyba nekilnojamuoju turtu;
- 6) audito veikla;
- 7) asmens sveikatos priežiūra;
- 8) aukcionų organizavimu ir vykdymu;
- 9) turizmo ar kelionių organizavimu;
- 10) didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir alkoholio produktais, tabako gaminiais;
- 11) prekyba naftos produktais;
- 12) prekyba medikamentais.

13 straipsnis. Muitinės įstaigų veikla

1. Muitinės įstaigos atlieka į Lietuvos Respubliką įvežamų ir iš jos išvežamų grynųjų pinigų sumų kontrolę Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Muitinės įstaigos privalo registruoti kiekvieną grynųjų pinigų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos atvejį, jeigu įvežamų arba išvežamų grynųjų pinigų vienkartinė suma viršija 10 000 litų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

3. Muitinės įstaigos privalo nedelsdamos, bet ne vėliau kaip per 7 darbo dienas, pranešti mokesčių policijai, jeigu juridinis ar fizinis asmuo ar įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, įveža į Lietuvos Respubliką ar išveža iš jos grynųjų pinigų vienkartinę sumą, viršijančią 50 000 litų, ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

4. Draudžiama vienam fiziniam ar juridiniam asmeniui išvežti iš Lietuvos Respublikos vienkartinę grynųjų pinigų sumą, viršijančią 500 000 litų, ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, išskyrus, kai grynuosius pinigus į savo sąskaitas išveža Lietuvos bankas ar komerciniai bankai bei įstatymų ar Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių numatytus atvejus.

14 straipsnis. Asmenys, kredito ir finansinėse įstaigose atsakingi už pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą

1. Kredito ir finansinių įstaigų vadovai privalo paskirti asmenis, kurie organizuotų šiame įstatyme numatytų pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą ir palaikytų ryšius su mokesčių policija.

2. Paskyrus šio straipsnio 1 dalyje nustatytus asmenis, apie juos turi būti pranešta mokesčių policijai.

15 straipsnis. Mokesčių policijai pateiktos informacijos apsauga

1. Šiame įstatyme nurodyta informacija, kurią gauna mokesčių policija, negali būti skelbiama ar perduodama kitoms valstybės valdymo, kontrolės ar teisėsaugos institucijoms, išskyrus šio ir kitų įstatymų numatytus atvejus.

2. Valstybės institucijoms ir jų tarnautojams, kredito ir finansinėms įstaigoms, notarams ir asmenims, turintiems teisę atlikti notarinius veiksmus, ir jų darbuotojams draudžiama pranešti klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie jų atliekamas operacijas pinigais pateikta mokesčių policijai.

3. Šiame įstatyme nurodytos informacijos pateikimas mokesčių policijai nelaikomas pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimu.

4. Asmens, padėjusio išaiškinti pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimo pažeidimus ir pinigų plovimo atvejus, anonimiškumą garantuoja šis įstatymas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Mokesčių policijos veiksmų apskundimas

Mokesčių policijos pareigūnų veiksmai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Žalos atlyginimo tvarka

Žala, padaryta neteisėtais mokesčių policijos pareigūnų, einančių tarnybines pareigas, veiksmais, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Atsakomybė

Pareigūnai ir asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS